

Inleiding

Gemeenten en zorgaanbieders hebben het laatste jaar alles gedaan om zorgcontinuïteit te bieden aan cliënten in de Jeugdzorg en de AWBZ. Nu de financiële verantwoording voor 2015 door zowel gemeenten als zorgaanbieders wordt voorbereid, blijkt dat de verantwoording over 2015 complex is en niet altijd uitvoerbaar is binnen de tijdlijnen voor het opstellen van jaarrekeningen, indien daarbij aan alle oorspronkelijke contract- en verantwoordingsvoorwaarden voldaan moet worden. Dit geldt voor alle partijen: gemeenten, zorgaanbieders en hun accountants. Bovendien kan dat leiden tot niet goedkeurende accountantsverklaringen bij de jaarrekeningen.

De landelijke partijen hebben hier de afgelopen tijd intensief overleg over gevoerd. Daarin is centraal komen te staan, dat het komen tot een finale financiële afrekening -het liefst voor het in concept opstellen van de jaarrekening- een belangrijk element van de oplossing is.

Momenteel worden door gemeenten al dan niet in afstemming met zorgaanbieders nog diverse lokale verantwoordings- en accountantsprotocollen opgeleverd. Niet zelden zijn deze qua tijdspaden en complexiteit praktisch niet uitvoerbaar. Indien u als zorgaanbieder hier niet aan kunt voldoen, raden we u aan om in overleg te treden met de gemeente met onderstaand voorstel (deze notitie). Deze oplossing is landelijk besproken als voorkeursvariant. Met een pragmatische opstelling van zowel gemeenten als zorgaanbieders geeft dit zekerheid over de financiële verhoudingen en kan dit tevens veel administratieve lasten en controlekosten voorkomen.

Hieronder lichten wij deze oplossing verder toe in de vorm van een stappenplan.

Stap 1. Stel een voorlopige productieverantwoording op

Veel gemeenten willen voor hun jaarrekening snel een (voorlopige) opgave van de productie van zorgaanbieders (op detailniveau; de relatie tot privacyregelgeving wordt nog verduidelijkt) . De reden is dat gemeenten ook hun eigen tijdlijnen hebben om tijdig hun jaarrekening te kunnen opleveren. Gemeenten hanteren voor de productieverantwoording veelal deadlines in het eerste kwartaal 2016. Ook zorgaanbieders hebben deze gegevens nodig voor het opstellen van hun jaarrekening. Dit is tevens een goede basis voor de jaarrekening voor beide kanten en daarmee een uitgangspunt voor de accountantscontrole van de jaarrekening. De volgende stap geeft hier nog meer hardheid aan.

Stap 2. Kom tot een definitieve afrekening met de gemeente

Op basis van de voorlopige productieverantwoording en eventuele andere relevante informatie van partijen als onderbouwing (zoals de basisregistratie bij de gemeente) treden gemeenten en zorgaanbieders in overleg om te komen tot een definitieve financiële afrekening. Deze afrekening houdt in dat gemeente en zorgaanbieder het onderling eens worden over **het bedrag** dat met de zorg op grond van de afspraken Wmo en/of Jeugdwet over 2015 is gemoeid. Deze definitieve afrekening treedt met beider instemming in de plaats van de oude contracten, waarbij het gemeentelijk normenkader voor rechtmatigheid geen knelpunten zal opleveren voor de zorgaanbieder.

Het dringende advies is indien en voor zover mogelijk definitieve bedragen in de jaarrekeningen van gemeenten en zorgaanbieders op te nemen. Dit betekent namelijk dat voor de accountant zekerheid ontstaat over (de getrouwheid van) het bedrag van de afrekening in de jaarrekening en vereenvoudigt sterk de jaarrekeningcontrole door de accountant. Voor de planning betekent dit dat

het veelal uiterlijk 1 april afgerond moet zijn afhankelijk van de planning die gemeenten hebben voor hun voorbereiding en controle op de jaarrekening.

Bij het komen tot een definitieve afrekening kan het zijn dat over onderdelen van de totale zorgproductie discussie blijft bestaan. Het advies is dit zo goed mogelijk te isoleren:

- Stel samen vast waar in ieder geval overeenstemming over is en reken daar ook definitief over af en neem dit ook aldus op in de jaarrekening.
- Stel vast waar discussie over blijft (restpost):
 - o Voor zover dit het gevolg is van een discussie over woonplaatsbeginsel en/of overgangsccliënten – waar de betreffende gemeente mogelijk andere informatie over heeft dan de zorgaanbieder - is op landelijk niveau besproken dat dit vooral een discussie moet zijn tussen de gemeenten/VNG en het Rijk. Hierover volgt nog tijdig voor het opstellen van de jaarrekening nadere informatie.
 - o De overige onzekerheid kan wellicht nog worden weggenomen op basis van de jaarrekening van de zorgaanbieder met accountantscontrole en/of door gebruik te maken van het landelijke algemene accountantsprotocol (zie hierover verderop meer). Uiteraard zal hier ook pragmatisch gekeken moeten worden naar de omvang en het belang van de resterende onzekerheid.

Stap 3. Stel de jaarrekening op

Dit is het jaarlijkse proces waarbij beide partijen hun eigen tijdslijnen volgen (de deadline voor zorgaanbieders is over het algemeen 1 juni, voor gemeenten is deze 15 juli). Van belang is op grond van bovengenoemde stappen wel te bekijken of de onzekerheden geminimaliseerd kunnen worden door maximaal te komen tot een finale afrekening.

Als die finale afrekening nog ontbreekt, is het aan de partijen in overleg met hun accountant om te bepalen in welke mate de onderbouwing (van de restpost) via de voorlopige productieverantwoording (stap 1 en wat daarna nog verder aan onderbouwing bij is gekomen) voldoende zekerheid biedt voor opname als opbrengst in de jaarrekening van zorgaanbieders en als last in de jaarrekening van gemeenten.

De functie van het landelijke algemene accountantsprotocol (zie deze [link](#))

Voor alle duidelijkheid: in principe kan bovengenoemde oplossing (een definitieve afrekening) zonder accountantscontrole op de productie. Indien het voor de gemeente niettemin toch van belang is door middel van accountantscontrole nadere zekerheid te krijgen over de financiële productieverantwoording (voor de definitieve afrekening), is het advies dit uitsluitend te doen met het landelijke algemene accountantsprotocol (aanvullende zekerheid moet de gemeente zelf verder organiseren). Het advies is daarbij tevens dit omwille van de tijd en inzet van de accountant parallel te laten lopen met de controle op de jaarrekening.

Van belang is wel, teneinde de administratieve lasten beperkt te houden, het landelijke algemene accountantsprotocol in oorspronkelijke vorm te hanteren; dat wil zeggen met één controleverklaring voor de totale productie per zorgaanbieder. Hoewel hierbij geen controleverklaring per gemeente wordt afgegeven, geeft het wel een oordeel over de totale productieverantwoording.

In het geval dat bij een zorgaanbieder die actief is in meerdere gemeenten slecht één gemeente (of een beperkt aantal) dit nodig vindt, kan het praktischer zijn slechts voor de productie van alleen die gemeente een controleverklaring op te stellen. Uiteraard moet een afweging gemaakt worden over kosten en tijdsplanning in deze situatie.

Uitwerkpunten

Bovengenoemde oplossing vraagt landelijk op onderdelen nog verdere uitwerking:

1. De NBA komt nog met een nadere uitwerking van de betekenis hiervan voor de controleaanpak van de accountant, zodat er landelijk één uitvoering is (hoofdpijnen worden meegenomen in een NBA-Alert). Ook wordt hierin nog nagegaan wat het betekent als er over een deel van de productie (restpost) nog geen definitieve overeenstemming is (waarover partijen mogelijk later in 2016 overeenstemming bereiken en verwerken in de jaarrekening 2016).
2. Voor de uitwisseling van productiegegevens om te komen tot een finale afrekening kan het nodig zijn informatie uit te wisselen op cliëntniveau. Dit kan strijdig zijn met de privacy-regelgeving. Hierover volgt nog nadere informatie over hoe hiermee om te gaan.